

Datum: 14/10/2015

Status	☒ Vertrouwelijk ☐ Werkdocument ☒ Finaal document						
Document voor	Algemeen Bureau, Algemene Vergadering						
Redacteur	Joris Gevaert						
RvB-lid	Joris Gevaert						
Probleemstelling	Net als in 2015 bespaart de Vlaamse Regering ook in 2016 op het Hoger Onderwijs in Vlaanderen. Voor volgend jaar staat er ook nog een extra besparing op de groeipaden op het programma. Deze nota probeert een overzicht te geven op de maatregelen.						
Voorstel oplossing	-						
Voorstel beslissing	De Algemene Vergadering neemt kennis van de genomen besparingsmaatregelen.						
Beslissing	-						
Opvolging	<table border="1"><thead><tr><th>Wat?</th><th>Timing</th></tr></thead><tbody><tr><td>Algemeen Bureau</td><td>9/11/2015</td></tr><tr><td>Algemene Vergadering</td><td>13/11/2015</td></tr></tbody></table>	Wat?	Timing	Algemeen Bureau	9/11/2015	Algemene Vergadering	13/11/2015
Wat?	Timing						
Algemeen Bureau	9/11/2015						
Algemene Vergadering	13/11/2015						
Communicatie	Informatie mag verspreid worden.						
Contactpersonen	Joris Gevaert, joris.gevaert@sturakuleuven.be						

1. Situering

In het najaar van 2014 kondigde de Vlaamse Regering Bourgeois een aantal besparingsmaatregelen met betrekking tot het hoger onderwijs aan. Toen reeds werd duidelijk dat het hoger onderwijs ook in de volgende jaren ernstige besparingsinspanningen zou moeten leveren. Gezien hun belangrijke impact op het begrotingsdossier van de KU Leuven zal deze nota een samenvatting proberen geven van de besparingsmaatregelen.

2. Besparingsmaatregelen

1) Desindexering

Een eerste element van de besparingen betreft de aanpassing van de indexeringspraktijk binnen de enveloppefinanciering, waarbij het gedeelte "werking" niet geïndexeerd wordt in 2015 en 2016.

Volgens de decretale bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs Art III.5 §9 worden de werkingsuitkeringen jaarlijks geïndexeerd volgens de formule:

- 80% volgt de evolutie van de gezondheidsindex; deze fractie wordt beschouwd als het gedeelte "personeel";
- 20% volgt 75% van de evolutie van de gezondheidsindex; deze fractie betreft het gedeelte "werking";

De verwachte stijgingen van de gezondheidsindex met 1% in 2015 en 1.5% in 2016 (cf. de raming van het Planbureau d.d. 6/10/2015) zouden volgens deze regels tot een stijging van de enveloppe met respectievelijk 0.15% in 2015 ($0.2 \cdot 0.75 \cdot 0.01$) en 0.23% in 2016 ($0.2 \cdot 0.75 \cdot 0.015$). Deze indexeringen worden echter als besparingsmaatregel niet uitgevoerd. Gelet op de reële stijging van de werkingskosten, leidt deze maatregel tot een onderliggende en voorlopig onomkeerbare erosie van de werking van de KU Leuven.

De impact van deze desindexering van het gedeelte "werking" bedraagt voor de totaliteit van het hoger onderwijs in Vlaanderen €2.3 miljoen in 2015, en werkt cumulatief door in 2016 tot €5.8 miljoen. Het aandeel van de KU Leuven in deze besparing bedraagt €0.5 miljoen (21.7%) in 2015 en €1.3 miljoen (22.4%) vanaf 2016.

2) Kliksprong

Een tweede element van de besparingen doorgevoerd in 2015 betreft het niet toepassen van het klikmechanisme.

Volgens de decretale bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs Art. III.6 neemt het bedrag voor het variabel onderwijsdeel toe met 2% wanneer het aantal opgenomen studiepunten in dat betreffend variabel onderwijsdeel voor het betreffende begrotingsjaar toeneemt met minstens 2% ten opzichte van de referentiepunten. Volgens de bepaling uit de Codex Hoger Onderwijs Art. III.5 §3 dient de verhouding tussen de financiering voor onderwijs (onderwijssokkel + variabel onderwijsdeel) ten opzichte van de financiering voor onderzoek (onderzoeksokkel + variabel onderzoeksdeel) binnen de basistoelage van de universiteiten gelijk te zijn aan 55%/45%. Het bedrag van het variabel onderzoeksdeel voor de universiteiten neemt bijgevolg overeenkomstig toe wanneer het klikmechanisme in werking treedt.

De verwachte kliks in het variabel onderwijs- en onderzoeksdeel werden, als onderdeel van de besparingen, niet toegekend in 2015. Ook in 2016 wordt deze zogenaamde kliksprong toegepast. De impact van het overslaan van de kliks bedraagt voor het gehele hoger onderwijs in Vlaanderen

€24.3 miljoen in 2015, en €44.8 miljoen cumulatief in 2016. De impact van deze maatregel voor de KU Leuven bedraagt €6.2 miljoen (25.5%) in 2015 en €11.1 miljoen (24.7%) in 2016. Voor de jaren 2017 en volgende wordt verwacht dat het klikmechanisme voor de academische enveloppe terug in werking zal treden. Het kabinet heeft beloofd dat het aantal opgenomen studiepunten van 2014 zal gelden als referentiepunt maar dit staat nog niet vast. Indien ervoor gekozen wordt om het referentiepunt te verleggen kan dit leiden tot een extra besparing.

3) Brusselnorm

Het integratiedecreet voorziet in een bijkomende financiering van €9.6 miljoen voor de hoge onderwijsinstellingen met een vestigingsplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Deze bijkomende financiering moet de kwetsbaarheid van de Brusselse instellingen en opleidingen, die na een mogelijke integratie van de academische opleidingen nog dreigt toe te nemen, gedeeltelijk kunnen verhelpen. Met andere woorden deze middelen zijn bedoeld voor het instandhouden van een Nederlandstalig aanbod van universitaire en hogeschoolopleidingen in Brussel. De bijkomende middelen zijn opgenomen in een aparte enveloppe en worden verdeeld op basis van het aantal opgenomen studiepunten door studenten die een opleiding volgen in een vestigingsplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

In 2015 wordt er een bijkomende generieke besparing doorgevoerd op de middelen uit de Brusselnorm. Voor de desbetreffende enveloppe wordt een generieke besparing van 10% ingevoerd op het werkingsgedeelte, wat neerkomt op een besparing van circa 2% op de volledige enveloppe van de Brussel-middelen. Deze besparing bedraagt in Vlaanderen €0.2 miljoen, en wordt constant verondersteld in de meerjarige horizon. Voor de KU Leuven wordt de besparing in de periode 2015-2020 geschat op €0.03 miljoen per jaar voor de middelen uit de Brusselnorm. Bijkomend wordt er vanaf 2016 een extra besparing van €1 miljoen ingesteld op de middelen uit de Brusselnorm. Het aandeel van de KU Leuven hierin bedraagt €0.1 miljoen.

4) STUVO-middelen

Voor wat betreft de enveloppe van de sociale toelage wordt vanaf 2016 eveneens een generieke besparing van 10% ingevoerd op het werkingsgedeelte, wat overeenstemt met een besparing van 5% op de totale enveloppe van de STUVO-middelen. Bijkomende wordt bij de universiteiten een extra afroming voorzien van het ingestelde groeipad ten bedrage van €0.5 miljoen in 2015 en €1 miljoen in 2016. De impact van de besparingen op de STUVO-middelen voor het hoger onderwijs in Vlaanderen bedraagt hierdoor €2.8 miljoen in 2015 en €3.4 miljoen vanaf 2016. KU Leuven draagt in 2015 €0.6 miljoen (21.4%) en vanaf 2016 ca. €1 miljoen (29.4%) van de besparingen op de enveloppe van de sociale toelage.

De Universiteit Gent en de KU Leuven hebben een historisch gegroeide achterstand op het vlak van STUVO-middelen. Om deze achterstand weg te werken had de Vlaamse Regering een groeipad ingesteld om zo op termijn de financiering op gelijke hoogte te brengen als de andere Vlaamse universiteiten. Dit groeipad is echter ook on hold gezet waardoor de UGent en de KU Leuven extra moeten besparen.

5) Groeipaden

Een eerste luik van de bijkomende besparingsmaatregelen die doorgevoerd worden vanaf 2016 betreft de vertraging van de groeipaden op de Aanvullende Onderzoeksmiddelen en de basistoelage. Het groeipad van de Aanvullende Onderzoeksmiddelen voor de universiteiten wordt

in 2016 afgeroomd met €2.6 miljoen. Gelet op het feit dat het aandeel van KU Leuven in deze enveloppe ca. 50% bedraagt in 2016, draagt KU Leuven €1.3 miljoen van deze besparingsmaatregel. Bijkomend wordt €1.9 miljoen bespaard door het afremmen van de voorziene groeipaden binnen de basistoelage. Dit betreft een besparing van €1.4 miljoen op het voorziene groeipad voor uitbreiding van het ZAP-kader en een besparing van €0.5 miljoen op het groeipad voor de bijstelling van de OBE-factoren voor de geïntegreerde academische opleidingen. Het aandeel van KU Leuven in deze besparingen bedraagt €0.8 miljoen, waarvan €0.6 miljoen betrekking heeft op het voorziene groeipad ZAP.

3. Cijfers

Vlaanderen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Besparingsmaatregelen 2015	€ 60 114 916	€ 84 641 906	€ 85 480 185	€ 86 481 939	€ 87 503 721	€ 87 909 834
Werkingsmiddelen	€ 54 693 916	€ 78 720 906	€ 79 559 185	€ 80 560 939	€ 81 582 721	€ 81 988 834
Desindexering	€ 2 283 016	€ 5 796 219	€ 5 719 976	€ 5 806 519	€ 5 894 785	€ 5 930 076
Kliksprong	€ 24 332 258	€ 44 846 045	€ 45 760 567	€ 46 675 778	€ 47 609 294	€ 47 980 116
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ 939 000	€ 939 000	€ 939 000	€ 939 000	€ 939 000	€ 939 000
Brusselnorm	€ 196 000	€ 196 000	€ 196 000	€ 196 000	€ 196 000	€ 196 000
PWO	€ 329 000	€ 329 000	€ 329 000	€ 329 000	€ 329 000	€ 329 000
Lineaire besparing	€ 26 614 642	€ 26 614 642	€ 26 614 642	€ 26 614 642	€ 26 614 642	€ 26 614 642
STUVO	€ 2 848 000	€ 3 348 000	€ 3 348 000	€ 3 348 000	€ 3 348 000	€ 3 348 000
BOF	€ 2 573 000	€ 2 573 000	€ 2 573 000	€ 2 573 000	€ 2 573 000	€ 2 573 000

Extra Besparingsmaatregelen 2016	€ -	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676
Werkingsmiddelen	€ -	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676	€ 6 148 676
Vertragen groeipaden	€ -	€ 4 584 000	€ 4 584 000	€ 4 584 000	€ 4 584 000	€ 4 584 000
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ -	€ 2 660 000	€ 2 660 000	€ 2 660 000	€ 2 660 000	€ 2 660 000
Basistoelage	€ -	€ 1 924 000	€ 1 924 000	€ 1 924 000	€ 1 924 000	€ 1 924 000
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ -	€ 564 676	€ 564 676	€ 564 676	€ 564 676	€ 564 676
Brusselnorm	€ -	€ 1 000 000	€ 1 000 000	€ 1 000 000	€ 1 000 000	€ 1 000 000

Totaal besparingsmaatregelen	€ 60 114 916	€ 90 790 582	€ 91 628 861	€ 92 630 615	€ 93 652 397	€ 94 058 510
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

KU Leuven

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Besparingsmaatregelen 2015	€ 14 961 876	€ 20 871 242	€ 21 040 541	€ 21 272 783	€ 21 498 633	€ 21 450 205
Werkingsmiddelen	€ 13 264 792	€ 18 866 833	€ 19 001 791	€ 19 207 478	€ 19 431 346	€ 19 383 773
Desindexering	€ 525 560	€ 1 323 468	€ 1 275 317	€ 1 292 873	€ 1 311 713	€ 1 310 190
Kliksprong	€ 6 262 293	€ 11 114 662	€ 11 302 053	€ 11 501 302	€ 11 710 383	€ 11 705 657
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ 372 496	€ 370 107	€ 368 791	€ 367 261	€ 371 286	€ 371 761
Brusselnorm	€ 29 215	€ 28 429	€ 27 865	€ 27 196	€ 27 062	€ 27 043
PWO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lineaire besparing	€ 6 075 228	€ 6 030 167	€ 6 027 765	€ 6 018 846	€ 6 010 902	€ 5 969 122
STUVO	€ 631 084	€ 948 409	€ 991 750	€ 1 018 305	€ 1 020 287	€ 1 019 432

BOF	€ 1 066 000	€ 1 056 000	€ 1 047 000	€ 1 047 000	€ 1 047 000	€ 1 047 000
------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Extra Besparingsmaatregelen 2016	€ -	€ 2 482 335	€ 2 471 400	€ 2 459 431	€ 2 473 219	€ 2 474 239
Werkingsmiddelen	€ -	€ 2 482 335	€ 2 471 400	€ 2 459 431	€ 2 473 219	€ 2 474 239
Vertragen groeipaden	€ -	€ 2 116 887	€ 2 109 611	€ 2 101 967	€ 2 114 040	€ 2 114 873
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ -	€ 1 316 938	€ 1 312 256	€ 1 306 812	€ 1 321 134	€ 1 322 823
Basistoelage	€ -	€ 799 949	€ 797 355	€ 795 155	€ 792 906	€ 792 050
Aanvullende Onderzoeksmiddelen	€ -	€ 220 404	€ 219 621	€ 218 710	€ 221 107	€ 221 389
Brusselnorm	€ -	€ 145 044	€ 142 168	€ 138 754	€ 138 072	€ 137 977

Totaal besparingsmaatregelen	€ 14 961 876	€ 23 353 577	€ 23 511 941	€ 23 732 214	€ 23 971 852	€ 23 924 444
-------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

4. Compensatie

Bovengenoemde besparingen worden deel gecompenseerd door de verhoging van het inschrijvingsgeld dat voor niet-beursstudenten met een studieprogramma van 60 studiepunten (dit is de meerderheid van de studenten) bij de start van dit academiejaar is gestegen van €620 (€66.5 + €9.1 per studiepunt) naar €890 (€230 + €11 per studiepunt). Het inschrijvingsgeld voor beursstudenten blijft behouden op €105; voor bijna-beursstudenten werd het inschrijvingsgeld opgetrokken van €410 naar €470, eveneens voor een programma van 60 studiepunten. De impact van de verhoogde inschrijvingsgelden wordt voor de KU Leuven geraamd op €10 miljoen per jaar.